

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

2014 m. vasario 13 d.

dėl *Xylella fastidiosa* (Well et Raju) plitimo prevencijos priemonių Sąjungoje

(pranešta dokumentu Nr. C(2014) 726)

(2014/87/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

(4) Italija pranešė, kad iš atliktų patikrinimų rezultatų matyti, jog nurodytojo organizmo kaimyninėse Brindizio ir Taranto provincijose neaptikta;

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2000 m. gegužės 8 d. Tarybos direktyvą 2000/29/EB dėl apsaugos priemonių nuo augalams arba augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į Bendriją ir išplitimo joje⁽¹⁾, ypač į jos 16 straipsnio 3 dalies trečiąjį sakinį,

(5) atsiliepdamą į Komisijos prašymą, Europos maisto saugos tarnyba (toliau – Tarnyba) 2013 m. lapkričio 25 d. priėmė pareiškimą⁽²⁾, kuriame išdėstytos toliau pateiktos išvados. Nurodytasis organizmas veikiausiai turi labai daug augalų šeimininkų, įskaitant daugelį Europoje paplitusių kultivuojamų ir laukinių augalų;

kadangi:

(1) *Xylella fastidiosa* (Well et Raju) (toliau – nurodytasis organizmas) yra nurodyta Direktyvos 2000/29/EB I priedo A dalies I skirsnyje kaip Sąjungoje neaptinkamas kenksmingas organizmas, kurį draudžiama įvežti į visas valstybes nares ir jose platinti;

(6) pagrindinis nurodytojo organizmo patekimo būdas – sodinti skirtų augalų, išskyrus sėklas, judėjimas. Nerimą kelia ir nurodytojo organizmo užkrato pernešėjai augalų siuntose. Vaisiai ir mediena yra palyginti nereikšmingi keliai su labai maža pasireiškimo tikimybe. Sėklos, skintos gėlės ir dekoratyviniai žalumynai yra nereikšmingi keliai su maža pasireiškimo galimybe. Sodinti skirtų užkrėstų augalų judėjimas – veiksmingiausias būdas dideliu atstumu paskleisti nurodytąjį organizmą;

(2) 2013 m. spalio 21 d. Italija informavo kitas valstybes nares ir Komisiją aptikusi nurodytąjį organizmą savo teritorijoje, dviejose Lečės provincijos (Apulijos regionas) zonose. Vėliau toje pačioje provincijoje nustatyti dar du atskiri protrūkiai. Patvirtinta, kad nurodytasis organizmas paplitęs kelių rūšių augaluose, įskaitant *Olea europaea* L., *Prunus amygdalus* Batsch, *Nerium oleander* L. ir *Quercus* sp. L., kuriems pasireiškė lapų degligė ir išryškėjo staigus nykimo simptomai. Tai pirmas kartas, kai patvirtinama, kad Sąjungoje aptiktas nurodytasis organizmas. Kol kas nepatikrinta, ar šio organizmo nėra kelių kitų rūšių augaluose. Nurodytojo organizmo užkrato pernešėjų nustatymas Apulijoje dar neužbaigtas;

(7) atsižvelgiant į nurodytojo organizmo pobūdį, tikėtina, kad jis paplitęs sparčiai ir plačiai. Siekiant užtikrinti, kad nurodytasis organizmas nepaplitų visoje Sąjungos teritorijoje, būtina nedelsiant imtis priemonių. Kol bus sukaupta konkrečios informacijos apie augalų šeimininkus, užkrato pernešėjus, plitimo kelius ir rizikos mažinimo galimybes, tikslinga uždrausti judėjimą iš zonų, kuriose gali būti užkrėstų augalų;

(3) 2013 m. spalio 29 d. Apulijos regione imtasi skubių priemonių, susijusių su nurodytojo organizmo prevencija ir išnaikinimu⁽²⁾, kaip nustatyta Direktyvos 2000/29/EB 16 straipsnio 1 dalyje;

(8) kad draudimas būtų imtas taikyti skubiai ir veiksmingai, atsižvelgiant į nurodytojo organizmo paplitimo vietas ir ypač į geografinę Lečės administracinės provincijos padėtį bei neaiškumus, susijusius su demarkacinių zonų kriterijais, draudimas turėtų būti taikomas visai provincijai;

⁽¹⁾ OL L 169, 2000 7 10, p. 1.

⁽²⁾ Deliberazione della Giunta Regionale, Regione Puglia, N.2023 del 29.10.2013 (Misure di emergenza per la prevenzione, il controllo e la eradicazione del batterio da quarantena *Xylella fastidiosa* associato al „Complesso del disseccamento rapido dell'olivo“).

⁽³⁾ Statement of EFSA on host plants, entry and spread pathways and risk reduction options for *Xylella fastidiosa* Wells et al., EFSA Journal 2013; 11(11):3468, 50 pp. doi:10.2903/j.efsa.2013.3468.

- (9) draudimas turėtų būti taikomas sodinti skirtiems augalams, išskyrus sėklas, nes būtent jie yra pagrindiniai nurodytojo organizmo plitimo keliai. Tačiau išsamūs mėginiai ir tyrimai Lečės provincijoje parodė, kad tam tikrų genčių ir rūšių sodinti skirti augalai iš užkrėstų Lečės provincijos zonų nėra užkrėsti nurodytuoju organizmu. Remiantis šiais įrodymais, draudimas neturėtų būti taikomas tų genčių ir rūšių sodinti skirti augalams, iš kurių paimti mėginiai ir atlikti tyrimai, siekiant nustatyti nurodytojo organizmo buvimą. Be to, būtų tikslinga draudimo netaikyti sodinti skirtiems augalams, užaugintiems vietose, kurios buvo visapusiškai fiziškai apsaugotos, kad į jas nebūtų įvežtas nurodytasis organizmas, ir priklausantiems gentims ir rūšims, kuriems taikoma sertifikavimo sistema, pagal kurią reikalaujama atlikti oficialius tyrimus, susijusius su nurodytuoju organizmu, ir nustatyta, kad tie augalai nurodytuoju organizmu neužkrėsti;
- (10) atsižvelgiant į ribotą informaciją apie galimą nurodytojo organizmo buvimą likusioje Sąjungos teritorijoje, valstybės narės turėtų kasmet atlikti tyrimus, susijusius su to organizmo buvimu jų teritorijose. Atsižvelgiant į didelę potencialių augalų šeiminių įvairovę, tie tyrimai turėtų būti pritaikyti prie kiekvienos vietovės, augalų šeiminių ir augalinių produktų specifiškumo ir potencialių užkrato pernešėjų ypatumų;
- (11) siekdamas surinkti kuo daugiau informacijos apie nurodytąjį organizmą ir jo buvimą, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad joms būtų perduota reikiama informacija;
- (12) valstybės narės turėtų nedelsdamos pranešti Komisijai apie priemones, kurių imtasi, kad būtų laikomasi šio sprendimo ir kad būtų užtikrinta veiksminga šio sprendimo įgyvendinimo apžvalga;
- (13) ne vėliau kaip iki 2014 m. balandžio 30 d. būtų tikslinga peržiūrėti šias priemones, kad būtų galima atsižvelgti į tikslesnę mokslinę ir techninę informaciją, kurios bus gauta, bei į Italijos valdžios institucijų nuolatinių patikrinimų ir tyrimų rezultatus;
- (14) šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka Augalų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sodinti skirtų augalų judėjimas

Uždraudžiama išvežti sodinti skirtus augalus iš Lečės provincijos (Apulijos regionas, Italija).

Draudimas netaikomas:

- a) sėkloms;
- b) I priede nurodytų genčių ir rūšių sodinti skirtų augalų partijoms, iš kurių paimti mėginiai ir atlikti tyrimai, siekiant nustatyti *Xylella fastidiosa* (Well et Raju) (toliau – nurodytasis organizmas) buvimą ir nustatyta, kad tie augalai nurodytuoju organizmu neužkrėsti;
- c) II priede nurodytų genčių ir rūšių sodinti skirtiems augalams, užaugintiems vietose, kurios buvo visapusiškai fiziškai apsaugotos, kad į jas nebūtų įvežtas nurodytasis organizmas, ir kurie pagal sertifikavimo sistemą, pagal kurią reikalaujama atlikti oficialius tyrimus, susijusius su nurodytuoju organizmu, oficialiai patvirtinti kaip neužkrėsti nurodytuoju organizmu.

2 straipsnis

Tyrimai

1. Valstybės narės kasmet atlieka tyrimus, kuriais siekiama nustatyti, ar jų teritorijoje esančiuose augaluose ar augaliniuose produktuose nėra nurodytojo organizmo. Tie tyrimai atliekami prireikus atsižvelgiant į tiriamų augalų biologines ir augimo sąlygas, augimo laikotarpius, klimato sąlygas, nurodytojo organizmo biologinius ypatumus ir potencialių užkrato pernešėjų savybes.

2. Apie 1 dalyje nurodytų tyrimų rezultatus Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pranešama kasmet iki spalio 31 d., apimant vienerių metų laikotarpį iki tų pačių metų rugsėjo 30 d. Apie pirmojo tyrimo rezultatus pranešama iki 2014 m. spalio 31 d., apimant laikotarpį nuo 2014 m. vasario 1 d. iki 2014 m. rugsėjo 30 d.

3 straipsnis

Pranešimas apie nurodytojo organizmo aptikimą

1. Valstybės narės užtikrina, kad asmuo, aptikęs nurodytąjį organizmą ar turintis priežasčių manyti, kad toks organizmas gali būti aptiktas, turi pranešti apie tai kompetentingai valdžios institucijai per dešimt kalendorinių dienų.

2. Valstybės narės užtikrina, kad, kompetentingai valdžios institucijai paprašius, 1 dalyje nurodytas asmuo pateiktų tai institucijai turimą informaciją, susijusią su nurodytuoju organizmu.

4 straipsnis

Sprendimo laikymasis

Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie priemones, kurių imtasi, kad būtų laikomasi šio sprendimo.

5 straipsnis

Peržiūra

Šis sprendimas persvarstomas iki 2014 m. balandžio 30 d.

6 straipsnis

Adresatai

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2014 m. vasario 13 d.

Komisijos vardu

Tonio BORG

Komisijos narys

I PRIEDAS

Genčių ir rūšių, paminėtų 1 straipsnio antros pastraipos b punkte, sąrašas

Abelia R. Br.
Acacia dealbata Link
Acca sellowiana (O. Berg) Burret
Arbutus unedo L.
Begonia L.
Boronia crenulata Sm.
Brachychiton discolor F. Muell.
Buxus sempervirens L.
Callistemon citrinus (Curtis) Skeels
Camellia L.
Ceratonia siliqua L.
Cercis siliquastrum L.
Chamelaucium uncinatum Schauer
Cinnamomum camphora (L.) J.Presl.
Citrus L.
Crataegus Tourn. ex L.
Cyclamen L.
Diosma L.
Eriobotrya japonica (Thunb.) Lindl.
Euphorbia pulcherrima Willd. ex Klotzsch
Ficus L.
Grevillea R.Br. ex Knight
Ilex aquifolium L.
Jasminum L.
Laurus nobilis L.
Lavandula angustifolia Mill.
Ligustrum vulgare L.
Magnolia grandiflora L.
Mandevilla sanderi (Hemsl.) Woodson
Metrosideros Banks ex Gaertn.
Morus alba L.
Myrtus communis L.
Nandina domestica Thunb.

Polygala myrtifolia L.
Punica granatum L.
Rosa L.
Salvia officinalis L.
Schinus molle L.
Trachelospermum jasminoides (Lindl.) Lem.
Viburnum tinus L.
Viola L.
Vitis L.
Weigela florida (Bunge) A. DC.

II PRIEDAS

Genčių ir rūšių, paminėtų 1 straipsnio antros pastraipos c punkte, sąrašas

Apium graveolens L.
Brassica L.
Capsicum annuum L.
Citrullus lanatus (Thunb.) Matsum. et Nakai
Cucumis melo L.
Cucurbita pepo L.
Foeniculum vulgare Mill.
Lactuca L.
Petroselinum Hill
Solanum lycopersicum L.
Solanum melongena L.
